

روی جام جهانی هیچ حسابی باز نکنید!

چند خبر را که بگذاریم کنار یکدیگر، اگر چه به نتیجه‌ای کاملاً منطقی یا دلخواه ما منتهی نخواهد شد اما اعلام هشدار است که دچار فاجعه نشویم، فاجعه‌ای که می‌تواند بزرگتر و خسارت بارتر از بازگشت ۵۸۸ اصله نخل ارسالی به قطر یا ۳۵۰۰ تن سیب زمینی صادر شده به ازبکستان باشد.

به گزارش سایت خبری پرسون، به بررسی چند خبر می‌پردازیم؛ نخست این که، مذاکره برای سرمایه‌گذاری مشترک برای جام جهانی از طرف بخش خصوصی به شدت در جریان است، و اتفاقات خوبی هم در حال رقم خوردن است.

عدنان موسی‌پور در مورد آخرین وضعیت تجاری ایران و قطر و همچنین اظهارات رییس سازمان توسعه تجارت مبنی بر سرمایه‌گذاری‌های مشترک با دوحه برای استفاده از بازار بالقوه جام جهانی ۲۰۲۲ می‌گوید: قطر یک کشور کاملاً با ظرفیت است و رویکرد ما نسبت به قطر نباید صرفاً صادرات‌محور باشد. خصوصیت ویژه قطر موضوع سرمایه‌گذاری است، دوحه در کشورهای مختلف سرمایه‌گذاری‌های زیادی کرده است.

با این حال برای اینکه سرمایه‌گذاری صورت بگیرد نیاز به یک سری زیرساخت‌ها وجود دارد. ایران در زمینه‌های کشاورزی و معدنی این پتانسیل را دارد که پذیرای سرمایه‌گذاران قطری باشد. این کار نیازمند اقدام در سطوح بالای حکومتی ایران است، یعنی در سطح وزیر و رییس جمهور باید نشست‌هایی برگزار شود که از قبل آن با تعریف مگا پروژه‌ها منافع مشترک ایران و قطر تامین شود. تعریف منافع مشترک در قالب مگا پروژه‌ها نسخه‌ای است که برای روابط ایران و قطر پیچیده می‌شود.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و قطر با اشاره به فرصت‌های تجاری جام جهانی ۲۰۲۲ گفت: در مورد جام جهانی اگر ایران بخواهد به ساخت و ساز ورود پیدا کند دیگر شدنی نیست چراکه تقریباً کارها تمام شده است. بازارهای جانبی جام جهانی بعداً فعال خواهند شد که از این میان می‌توان به صنایع غذایی، صنایع دستی و توریسم اشاره کرد، در مورد ساخت و ساز مراحل نهایی در قطر در حال انجام است. ایران در بخش توریسم و مواد غذایی می‌تواند از بازار جام جهانی استفاده کرده و پروژه‌های مشترک با قطر تعریف کند.

آن طور که رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و قطر گفته: مذاکرات برای سرمایه‌گذاری مشترک از طرف بخش خصوصی به شدت در جریان است، و اتفاقات خوبی هم در حال رقم خوردن است. بیشتر این مذاکرات در مورد سرمایه‌گذاری مشترک در حوزه‌های صنایع غذایی، صنایع معدنی و توریسم است که صنایع غذایی و توریسم به جام جهانی مربوط می‌شوند. این مذاکرات هم برای صادرات و هم سرمایه‌گذاری مشترک در جریان است.

خبر دوم این که؛ قطر، نخل‌های صادراتی ایران را پس فرستاد، چرا؟! چون، آن طور که در خبرها آمده، گواهی بهداشت نخل‌های صادراتی به قطر تقلبی از کار درآمده است!

آن طور که در متن این خبر نیز ذکر شده؛ در فاصله مهر تا آبان سال جاری، ۵۸۸ اصله نخل به وزن ۶۰۰ تن و به ارزش ۱۳۵ هزار دلار به قطر صادر شده‌اند. در گمرک منطقه ویژه اقتصادی بوشهر، چهار فقره اظهارنامه صادراتی نخل به مقصد قطر ثبت شده اما همه ۵۸۸ اصله درخت برگشت خورده است. صاحب کالا بار دیگر مجوزهای لازم از جمله قرنطینه جهاد کشاورزی استان را اخذ کرده و محموله در حال انجام تشریفات ورود به کشور است. در فضای مجازی عنوان شده این نخل‌های پس فرستاده شده قابلیت بازآفرینی نداشته و صرفاً می‌توان از چوب آن‌ها استفاده کرد.

خبر سوم این که؛ ازبکستان سیب‌زمینی‌های ایران را برگرداند؛ چرا؟! چون مقامات دولت ازبکستان اعلام کردند که ۳ هزار و ۵۰۰ تن سیب‌زمینی وارداتی از ایران و پاکستان را به‌خاطر وجود آلودگی خطرناک برگشت زده است. در متن این خبر می‌خوانیم: آژانس حفاظت و قرنطینه محصولات کشاورزی ازبکستان اعلام کرده‌اند که ۳۵۲۵ تن از سیب‌زمینی‌های وارداتی برگشت داده شده و ۷۷۵ تن آن را هم معدوم کرده است. ازبکستان هشدار داده در صورتی که این اتفاق تکرار شود واردات سیب‌زمینی از ایران و پاکستان را به‌طور کامل ممنوع خواهد کرد. به گفته مقامات سازمان حفاظت و قرنطینه محصولات کشاورزی ازبکستان، جزئیات این اقدام و مغایرت کیفیت سیب‌زمینی‌های صادراتی با استانداردهای گیاه‌پزشکی به سازمان‌های مربوطه ایران و پاکستان ارسال شده است. گفته می‌شود هم‌اکنون ازبکستان در حال تهیه فهرست شرکت‌های ایرانی و پاکستانی است که محصولاتشان استانداردهای گیاه‌پزشکی را دارند.

بازگشت کالاهای صادراتی تازگی ندارد اما...

این که قطر به چه دلیل نخل‌های صادراتی را عودت داده یا ازبکستان به چه بهانه یا استدلالی حتی؛ سیب زمینی‌های ایران را نپذیرفته، اصل ماجرا نیست بلکه باید پذیرفت در شرایط فعلی مضاف بر این که در جهان تجارت، بازگشت کالاهای صادراتی اساساً مسئله‌ای عجیب و غریبی نیست باید پذیرفت که شرایط تحریمی و مرادوات خاص کالایی و مادی در شرایط تحریمی به خودی خود حساسیت‌هایی را می‌طلبد که اگر در نظر گرفته نشود قطعاً می‌تواند فاجعه به بار آورد.

چند سالی است یا به تعبیری دقیق‌تر، یکی - دو سالی است که شنیده می‌شود جزایری همچون کیش و قشم می‌توانند در زمینه‌هایی از جمله اسکان و

زمین‌های تمرینی و دیگر مباحث مطروحه، برای تیم‌های حاضر در جام جهانی ۲۰۲۲ مشارکت داشته و از کنار بازارهای چند ده میلیارد دلاری مسابقات فوتبال، درآمدی کسب کنند اما بازگشت نخل‌ها حتی به دلیل تقلبی بودن گواهی‌های بهداشتی، خود تلنگر و زنگ خطری است که باید در آینده با چشمانی بازتر و آگاهانه‌تر گام برداشت.

این که پسته‌ی ایرانی، زعفران و فرش و سرامیک و مواد غذایی و دیگر کالاهای ایرانی و نخل‌های ایرانی به دلایلی بازگشت داده می‌شود از دو جنبه قابل بررسی است؛ یکی شاید همین عدم رعایت موازین بهداشتی و سلامت کالا باشد اما دیگری می‌تواند صرفاً سیاسی و بر اساس فشارهایی باشد که از ناحیه‌ی تحریم کنندگان ایران به خریداران و واردکنندگان این دسته از کالاها وارد آمده است.

همین چند سال قبل، محموله‌های پسته‌ی ایران تنها به این دلیل بازگشت داده می‌شد تا برند پسته‌ی ایرانی در بازارهای بین‌المللی فاقد اعتبار شود و این مسئله در کنار تحریم‌های ظالمانه و کمرشکن تا به آن جایی پیش رفت که یا پسته‌ی ایرانی به نام کشورهایی همچون اسپانیا وارد بازارهای جهانی شد و یا این که اصل بازار در انحصار کشورهایی نظیر آمریکا و اسپانیا درآمد.

طی سال‌هایی که دوران سخت و سیاه تحریم‌های بین‌المللی را سپری می‌کنیم؛ بازارهایی چون فرش ایرانی، پسته، زعفران، خاویار و مواردی از این دست را از دست داده‌ایم؛ از دست دادنی که به وضوح بر تراز تجارت خارجی جمهوری اسلامی ایران اثرات خود را نشان داده است.

طی چند سال اخیر، بارها بازرگانان ایرانی در کشورهای عراق، افغانستان، ترکیه، کشورهای آسیای میانه و کشورهای حوزه‌ی خلیج فارس دچار مشکلاتی گاه ویران کننده شده اند؛ از بازگشت کالاهای صادر شده تا بلوکه‌ی کالا وعدم تسویه‌ی مالی به بهانه‌ی تحریم‌های بانکی و حتی پیشنهاداتی برای تهاجر که بازرگان ایرانی به دلیل موانع و معذوریت‌های قانونی در داخل کشور قادر به انجام آن نبودند و همچنان به دنبال تسویه‌ی حساب خود با خریداران خارجی هستند.

کم نبودند بازرگانانی که صدای آن‌ها شنیده نشد و دچار ضرر و زیان‌های مالی شدند و اصل ماجرا صرفاً به این دلیل بود که تحریم بودیم کما این که همچنان نیز تحریمیم!

روی جام جهانی هیچ حسابی باز نکنید!

شاید گفته شود اگر اسناد و گواهی‌های همراه با نخل‌های صادر شده به قطر ایراد نداشت یا سبب زمین‌های ارسالی به ازبکستان اگر آلودگی نداشت و... این اتفاقات رخ نمی‌داد اما مسئله فراتر از این حرف‌ها است.

آن مدیران و مسئولانی که مصاحبه‌های تبلیغاتی و شوآفی می‌کنند که می‌توانیم از کنار جام جهانی درآمد کسب کنیم یا مثلاً جزیره‌ی کیش و حتی قشم این پتانسیل را دارد که پذیرای مسافرانی باشد که عزم تماشای مسابقات جام جهانی ۲۰۲۲ دوحه کرده‌اند و نظائر آن، قطعاً با تصمیمات دقیقه‌ی نودی و خلق الساعه نیز آشنا هستند یعنی همان فیفا که به آسانی درآمدهای ایران از جام‌های جهانی و باشگاهی را مسدود می‌کند یا ایران را تحت شدیدترین فشارهای بین‌المللی قرار می‌دهد لابد به گوشه‌ی چشمی قادر خواهد بود قطر و میهمانان ورزشی این کشور را از هرگونه استفاده از امکانات جمهوری اسلامی ایران به دلایلی که می‌تواند پذیرفته نیز نباشد، منع کنند؛ مسئله‌ای که به آسانی صورت می‌پذیرد اما نتایج دردناکی خواهد داشت.

به طور قطع نمی‌خواهیم آب خوردن‌مان را هم به تحریم‌ها و مذاکرات برجانی گره بزنیم اما باید با این واقعیت نیز کنار بیاییم که تحریمیم و چون تحریمیم هر اتفاقی می‌تواند در دایره‌ی همان تحریم رخ دهد آن هم اتفاقاتی که بیرون از دایره‌ی بازگشت ۵۸۸ اصله نخل یا ۳۵۰۰ تن سبب زمینی باشد و خود زمینه ساز ضرر و زیان‌های چند ده و شاید چندین ده میلیارد دلاری باشد.

همه‌ی این‌ها را گفتیم که اولاً آرزو کنیم تیم مذاکره کننده‌ی ایرانی که هم اینک در وین به سر می‌برد قادر باشد که این مذاکرات را به انتهای خیر برساند و زمینه‌ی برداشته شدن تحریم‌ها را فراهم آورد اما اگر بنا به هر دلیلی این اتفاق رخ نداد یا رخ دادن آن موکول به آینده شد مراقب باشیم برای جام جهانی قطر، عجلتاً کیسه ندوزیم تا حداقل به سرنوشت نخل‌های بازگشت داده شده گرفتار نیاییم تا اگر شرایط تغییر کرد آن گاه به صورت بسیار محدود و حساب شده، آن هم صرفاً در حوزه‌ی توریسم دست به اقداماتی بزنیم و بیشتر از آن خود و کشور را دچار مسائل پیچیده و لاینحل نکنیم!

منبع: آفتاب یزد